**ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง งานเกษตรน่ารู้**
**หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สืบสานงานเกษตร**
**แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง งานเกษตรน่ารู้**
**รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง ๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕**

งานเกษตร หมายถึง งานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับดินและน้ำ เพื่อให้เกิดผลผลิต ทั้งการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ การประมง และเกษตรผสมผสานโดยอาศัยความรู้ ความชำนาญ ประสบการณ์ ทรัพยากรธรรมชาติ และเงินทุน เพื่อให้พืชและสัตว์เจริญเติบโตงอกงาม

## ความสำคัญของเกษตร

๑. เป็นการดำรงชีวิตของมนุษย์ตั้งแต่ดึกดำบรรพ์ มนุษย์รู้จักใช้ประโยชน์อย่างมากมายจากพืช และสัตว์

๒. การเกษตรเป็นอาชีพหลักของคนในประเทศไทย

๓. การพัฒนาเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศส่วนใหญ่มีรายได้มาจากสินค้าทางเกษตร

๔. เป็นวัตถุดิบในการผลิตปัจจัย ๔ คือ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค

๕. เป็นแหล่งให้ความร่มรื่นสวยงาม

๖. ส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

## ประเภทของงานเกษตร

ประเภทของการเกษตร สามารถแบ่งได้เป็น ๔ ประเภท ดังนี้

**๑. การปลูกพืช** คือ การนำเมล็ดพันธุ์ หน่อ หัว มาปลูกลงในดินหรือวัสดุอื่นที่เหมาะสมเพื่อให้งอกหรือเจริญเติบโต

๑.๑. **พืชสวน** หมายถึง พืชที่ปลูกในเนื้อที่น้อยสามารถให้ผลตอบแทนสูง ต้องการดูแลรักษา แบ่งออกเป็น ๕ กลุ่มใหญ่ คือ

LIVEWORKSHEETS

๑. **ไม้ดอก** เช่น กล้วยไม้ กุหลาบ มะลิ ทานตะวัน

**ลักษณะการปลูก** คือ เป็นทั้งไม้ยืนต้น ไม้พุ่ม และไม้คลุมดิน

**ประโยชน์** คือ ใช้ตกแต่งอาคารบ้านเรือน หรือตัดออกมาปักแจกัน

**วิธีการดูแลรักษา** คือ รดน้ำพรวนดิน ใส่ปุ๋ยอย่างสม่ำเสมอ

๒. **ไม้ประดับ** เช่น พลับพลึง วาสนา เทียนทอง เฟร์น

**ลักษณะการปลูก** คือ นิยมปลูกไว้ในบ้านและกระถางใช้พื้นที่ไม่มาก

**ประโยชน์** คือ ใช้ตกแต่งอาคารสถานที่เพื่อความสวยงาม

**วิธีการดูแลรักษา** คือ รดน้ำพรวนดิน ใส่ปุ๋ยอย่างสม่ำเสมอ

๓. **ไม้ผล** เช่น มะม่วง เงาะ ทุเรียน มังคุด ลำไย

**ลักษณะการปลูก** คือ ปลูกในสวนผลไม้หรือพื้นที่ที่มีบริเวณกว้างขวาง

**ประโยชน์** คือ ผลสามารถนำมารับประทานได้

**วิธีการดูแลรักษา** คือ ต้องพิเศษกว่าปกติ ต้องใส่ปุ๋ยบำรุงดิน ตกแต่งกิ่ง และตรวจสอบดูหนอน แมลงและศัตรูพืช

๔. **ผักสวนครัว** เช่น กระเทียม มะเขือ คะน้า แตงกวา ผักบุ้ง

**ลักษณะการปลูก** คือปลูกในแปลงเพาะปลูกหรือสวนผักโดยเฉพาะ

**ประโยชน์** คือ นำมาประกอบเป็นอาหารได้

**วิธีการดูแลรักษา** คือ รดน้ำพรวนดิน ใส่ปุ๋ยอย่างสม่ำเสมอ และต้องกำจัดศัตรูพืช

๕. **พืชสมุนไพร** เช่น ฟ้าทะลายโจร ขมิ้นชัน ตะไคร้ ขิง ข่า

**ลักษณะการปลูก** คือ ปลูกไว้บริเวณบ้านหรือในกระถาง

**ประโยชน์** คือ นำมาเป็นยารักษาโรค

**วิธีการดูแลรักษา** คือ รดน้ำพรวนดิน ใส่ปุ๋ยอย่างสม่ำเสมอ

LIVEWORKSHEETS

**๑.๒. พืชไร่** หมายถึง พืชที่ปลูกโดยใช้เนื้อที่มาก เจริญเติบโตเร็วส่วนใหญ่เป็นพืชล้มลุก มีอายุตั้งแต่ ๒ เดือน ถึง ๑ ปี หรือมากกว่า ผลผลิตของพืชใช้บริโภคเป็นอาหารหลักและเป็นสินค้าส่งออกจัดเป็นพืชเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งสามารถทำรายได้เข้าประเทศเป็นจำนวนมาก เช่น ข้าว ข้าวโพด อ้อย ถั่วต่าง ๆ ยาสูบ ฝ้าย มันสับปะหลัง เป็นต้น

**๒ การเลี้ยงสัตว์** คือ การบำรุงเลี้ยงดูสัตว์ให้เจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์ และอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของมนุษย์ตลอดชีวิต วัตถุประสงค์ของการเลี้ยงสัตว์ แบ่งออกได้ดังนี้

๑. เพื่อไว้ใช้บริโภค
๒. เพื่อไว้ใช้แรงงาน
๓. เพื่อประกอบอาชีพ
๔. เพื่อเสริมรายได้
๕. เพื่อใช้ผลิตภัณฑ์จากสัตว์ทำเครื่องนุ่งห่มของใช้
๖. เพื่อความสวยงามและความเพลิดเพลิน
๗. เพื่อใช้ประโยชน์ในการทดลองทางวิทยาศาสตร์หรือทางการแพทย์

**๓. การประมง** คือ การเลี้ยงและจับสัตว์น้ำทุกชนิด เพื่อเป็นการหารายได้ของประชาชน ซึ่งการประมงสามารถแบ่งออกตามลักษณะของแหล่งน้ำได้ ๓ ประเภท

**๑. การทำประมงน้ำจืด** หมายถึง การทำประมงในแหล่งน้ำจืดตามแหล่งต่าง ๆ ได้แก่ การจับปลาในแม่น้ำ ลำคลอง การเลี้ยงปลาน้ำจืดในกระชัง การเลี้ยงปลาสลิดในบ่อ เป็นต้น

**๒. การทำประมงน้ำเค็ม** หรือการทำประมงทะเล หมายถึง การจับกุ้งทะเลปลาปลาหมึก ตลอดจนการเลี้ยงหอยทะเลต่างๆ เช่น หอยแมลงภู่ หอยนางรม เป็นต้น

**๓. การประมงน้ำกร่อย** หมายถึง การทำประมงในบริเวณเชื่อมต่อระหว่างพื้นที่น้ำเค็มและน้ำจืด เช่น การเลี้ยงกุ้งกุลาดำ การเลี้ยงปลากะพงขาวในกระชัง การเลี้ยงปลานวลจันทร์ เป็นต้น

LIVEWORKSHEETS

**๔. การเกษตรแบบผสมผสาน** คือ การผสมผสานจัดระบบกิจกรรมการเกษตร ได้แก่ ปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ ประมง มาผสมผสาน และเกื้อกูลในการผลิตซึ่งกันและกัน โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างเหมาะสมให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีความสมดุลของสภาพแวดล้อม เพิ่มความสมบูรณ์ของอาหารพืชและสัตว์ และไม่เสี่ยงต่อภาวะขาดทุนเช่น

**๔.๑ เกษตรทฤษฎีใหม่** คือ การบริหารและจัดการเกี่ยวกับดินน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุดโดยแบ่งพื้นที่ออกเป็น ๔ ส่วน ปลูกข้าว ขุดสระเก็บน้ำ ปลูกพืชผัก ผลไม้ และที่อยู่อาศัย

**๔.๒ เกษตรแบบยังชีพ** คือ การเพาะปลูกพอยังชีพ ใช้กินเป็นอาหารภายในครอบครัวไม่ได้ปลูกมากจนส่งออกขายได้

**๔.๓ เกษตรแบบธรรมชาติ** คือ การพื้นฟูธรรมชาติให้กลับมาดั้งเดิม

**๔.๔ เกษตรแบบยั่งยืน** คือการเกื้อกูลซึ่งกันและกัน เป็นการพึ่งพาตนเองได้ทั้งการผลิตและการดำรงชีพ โดยการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ

LIVEWORKSHEETS